१३. अनुभव – २

प्रामाणिक रिक्षावाला

आमच्या दारासमोर रिक्षा थांबली. मी बाहेर येऊन पाहिले. माझी मावशी आली होती. मी तिची एक पिशवी घेतली. मावशीने रिक्षावाले काकांना पैसे दिले आणि दुसरी पिशवी घेऊन ती घरात आली. रिक्षावाले काका निघून गेले.

आईने मावशीला पाणी दिले. ती पाणी प्यायली. मावशीने पिशवीतील सामान बाहेर काढले; पण आत पैशांची पर्स नव्हती. मावशी मला म्हणाली, ''अगं उषा, माझी पर्स कुठेतरी पडली वाटतं. रिक्षात तर पडली नसेल? रिक्षा तर निघून गेली. आता काय करायचं?'' पर्स कुठे पडली असेल, असा विचार आम्ही सगळे करत होतो.

थोड्याच वेळात एक रिक्षा दारासमोर येऊन उभी राहिली. मी डोकावून पाहिले. थोड्या वेळापूर्वी मावशीला सोडून गेलेले रिक्षावाले काका होते. मी त्यांना ओळखले. ते म्हणाले, ''तुझ्या मावशीची पर्स माझ्या रिक्षात पडली होती. ती परत करायला आलोय.'' मी त्यांना घरात नेले. रिक्षावाले काकांनी मावशीची पर्स परत केली. आईने त्यांना चहा दिला. त्यांच्या प्रामाणिकपणाबद्दल आभार मानले.

शब्दार्थ : **पर्स** – वस्तू, पैसे ठेवण्याची पिशवी. **डोकावणे** – सहज वाकून पाहणे. **प्रामाणिक** – इमानदार.

स्वाध्याय

प्र. १. रिकाम्या जागी कंसातील योग्य शब्द लिहा.

(मावशी, मावशीने, मावशीला, मावशीची, मावशीला)

(अ) माझी .... रिक्षातून आली.
(आ) आईने .... पाणी दिले.
(इ) .... पिशवीतील सामान बाहेर काढले.
(ई) .... पर्स सामानात दिसली नाही.
(उ) रिक्षावाल्या काकांनी .... पर्स परत केली.

शिक्षकांसाठी : या पाठाचे विद्यार्थ्यांकडून मूकवाचन करून घ्यावे व एका परिच्छेदाचे अनुलेखन करून घ्यावे.

प्र. २. खालील प्रश्नांची उत्तरे सांगा व लिहा.

(अ) या पाठातील अनुभव कोण सांगत आहे? हे कोणत्या वाक्यावरून कळले?

(आ) रिक्षावाल्याचा कोणता गुण या पाठातून दिसतो?

प्र. ३. कोण कोणास म्हणाले ते सांगा.

(अ) ''अगं उषा, माझी पर्स कुठेतरी पडली वाटतं.''

(आ) ''तुझ्या मावशीची पर्स माझ्या रिक्षात पडली होती.''

प्र. ४. हे शब्द असेच लिहा. वाचा.

प्रामाणिक, रिक्षा, पिशवी, सामान, आभार.

प्र. ५. एखाद्या रिक्षावाल्याचा तुम्हांला आलेला अनुभव सांगा.

प्र. ६. रिक्षावाला परत आलाच नसता, तर मावशी काय काय बोलली असती, ते कल्पना करून सांगा.

प्र. ७. लिहा.

(अ) **जसे :** प्रामाणिक – प्रामाणिकपणा. खरा – खरेपणा.

शूर – .... भित्रा – ....

(आ) **जसे :** रिक्षा – रिक्षात. दार – दारात.

घर – .... वर्ग – ....

- **खालील वाक्ये वाचा. १ ते ११ पाठांतील आशयातून आलेले शब्द पुढे दिलेल्या आकृतीत क्रमाने लिहा.**

१. या अक्षराने शब्दांची सुरुवात होत नाही.
२. मुरकत, गिरकत येते.
३. देशाचे रक्षण करणारा.
४. चीज यावर किसून टाकतात.
५. बहीण भावाला राखी बांधते तो सण.
६. फुलांभोवती फिरणारे.
७. वेश बदलण्याला म्हणतात.
८. लोण्याच्या गोळ्यासाठी भांडणारी.
९. आरोग्यदायक असते.
१०. स्वत:बद्दल बोलायचे असेल, तर हा शब्द वापरतात.

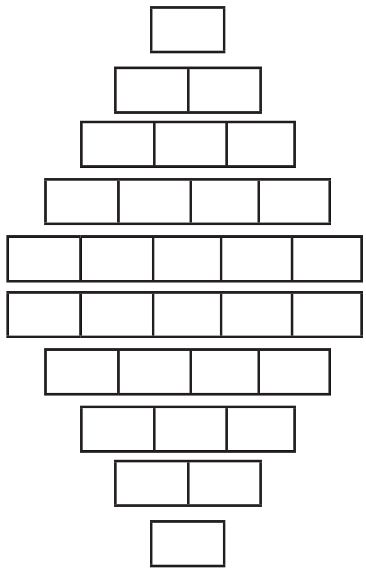

उपक्रम : प्रामाणिक व्यक्तींविषयी वृत्तपत्रांत छापून आलेल्या बातम्यांचा संग्रह करा.